

श्री कल्लाजी वैदिक विश्वविद्यालय

कल्याणलोक, जावदा, निम्बाहेड़ा - 312601, जिला - चित्तौडगढ़, राजस्थान । (राजस्थान राज्य सरकार के राजपत्र अधिसूचना द्वारा प्रतिष्ठित तथा विश्वविद्यालय अनुदान आयोग द्वारा पंजीकृत)

कोड नं. : 73

पारम्परिकसंस्कृतविषयः

पाठ्यक्रमः

इकाई-I (वेद:)

- 1. वैदिकसाहित्यस्य सामान्यपरिचयः
- 2. ऋग्वेदसंहितायां सर्गविचारः
- 3. माध्यन्दिनसंहितायां रुद्रस्वरूपम्
- 4. ब्राह्मणस्वरूपं भेदाश्च
- 5. आरण्यके पञ्चमहायज्ञाः, कूष्माण्डहोमः
- 6. उपनिषदि श्रेयःप्रेयोमार्गः, नारदसनत्कुमारसंवादश्च
- 7. गायत्री-उष्णिग्-अनुष्टुब्-बृहती-पङ्क्ति-त्रिष्टुब्-जगतीच्छन्दसां परिचयः
- 8. निरुक्ते षड्भावविकाराः, देवतास्वरूपविचारः, ऋचां त्रैविध्यम्
- 9. त्रैस्वर्यप्रदर्शनम्, स्वरितभेदाः, विवृत्तिः, स्वरभक्तिः
- 10. आधुनिकयुगे वेदोपयोगः
- 11. भाव्यनुसन्धानचिन्तनम्

इकाई-II (व्याकरणम्)

- 1. पञ्चसन्धयः
- 2. समासाः
- 3. कारकाणि
- 4. प्रत्ययेषु क्त-क्तवतु-कृत्य-स्त्रीप्रत्यय-मत्वर्थीयाः

- 5. आधुनिकयुगे व्याकरणोपयोगः
- 6. भाव्यनुसन्धानचिन्तनम्

इकाई-III

(ज्यौतिषम्)

- 1. नक्षत्रपरिचयः
- 2. राशिपरिचयः
- 3. ग्रहपरिचयः
- 4. दशमभावविचारः
- 5. नवविधकालमानम्
- 6. आधुनिकयुगे ज्यौतिषोपयोगः
- 7. भाव्यनुसन्धानचिन्तनम्

इकाई-IV

(पुराणेतिहासः)

- 1. महापुराणसामान्यपरिचयः
- 2. पुराणलक्षणम्
- 3. सृष्टिविषयकावधारणम्
- 4. राजतरङ्गिण्याः (कल्हणविरचितायाः) विषयसारः
- 5. महाभारते भीष्मपर्व
- 6. आधुनिकयुगे पुराणेतिहासोपयोगः
- 7. भाव्यनुसन्धानचिन्तनम्

इकाई-V (धर्मशास्त्रम्)

- 1. धर्मस्रोतांसि
- 2. आचारविमर्शः
- 3. व्यवहारविमर्शः
- 4. प्रायश्चित्तविमर्शः

- 5. श्राद्धविमर्शः
- 6. आधुनिकयुगे धर्मशास्त्रोपयोगः
- 7. भाव्यनुसन्धानचिन्तनम्

इकाई-VI

(मीमांसादर्शनम्)

- 1. मीमांसापरिचयः
- 2. धर्मलक्षणम्
- 3. भावना
- 4. विधिविमर्शः
- 5. षड्विधतात्पर्यनिर्णायकलिङ्गानि
- 6. आधुनिकयुगे मीमांसाशास्त्रोपयोगः
- 7. भाव्यनुसन्धानचिन्तनम्

इकाई-VII

(न्यायवैशेषिकदर्शनम्)

- 1. वैशेषिकशास्त्रपरिचयः
- 2. प्राचीननव्यन्यायशास्त्रपरिचयः
- 3. पदार्थविमर्शः
- 4. प्रमाणविचारः
- 5. शाब्दबोधप्रक्रिया
- 6. आधुनिकयुगे न्यायवैशेषिकदर्शनोपयोगः
- 7. भाव्यनुसन्धानचिन्तनम्

इकाई-VIII

(वेदान्ताः)

- 1. वेदान्तसम्प्रदायपरिचयः
- 2. तत्त्वमसीति वाक्यविचारः
- 3. ब्रह्मस्वरूपम्
- 4. विवर्तपरिणामयोस्तुलना
- 5. मोक्षः

- 6. आधुनिकयुगे वेदान्तदर्शनोपयोगः
- 7. भाव्यनुसन्धानचिन्तनम्

इकाई-IX (सर्वदर्शनम्)

- 1. भारतीयवैदिकावैदिकदर्शनप्रमुखसिद्धान्तानां परिचयः
- 2. सांख्यतत्त्वानि
- 3. अष्टाङ्गयोगः
- 4. समाधिः
- 5. आगमेषु शिवशक्तिस्वरूपम्
- 6. शून्यवादः
- 7. स्याद्वादः
- 8. भक्तितत्त्वम्
- 9. आधुनिकयुगे सर्वदर्शनोपयोगः
- 10. भाव्यनुसन्धानचिन्तनम्

इकाई-X (साहित्यम्)

- 1. संस्कृतसाहित्येतिहासः
- 2. काव्यलक्षणम्
- 3. काव्यप्रयोजनम्
- 4. वृत्तिविचारः
- 5. काव्यभेदाः
- 6. अलङ्कारेषु उपमा, रूपकम्, व्यतिरेकः, उत्प्रेक्षा, समासोक्तिः, काव्यलिङ्गम् अर्थान्तरन्यासः
- 7. छन्दांसि मालिनी, स्रग्धरा, शार्द्क्लविक्रीडितम् मन्दाक्रान्ता, वसन्ततिलकम् शिखरिणी, भुजङगप्रयातम्
- 8. आधुनिकयुगे साहित्योपयोगः
- 9. भाव्यनुसन्धानचिन्तनम्